

UNIVERZITA KARLOVA I. lékařská fakulta

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce

Vliv bariatrického výkonu na fyzický a psychický stav pacienta

Název diplomové práce v anglickém jazyce

Influence of bariatric surgery on the physical and mental state of the patient

Autor práce Bc. Tereza Fořtová

Název studijního oboru Intenzivní péče

Forma studia kombinovaná

Vedoucí práce Mgr. Bc. Ludmila Maffei Svobodová pracoviště ÚBI 1.LF UK

Oponent práce Mgr. Romana Pucholtová pracoviště ÚTPO 1.LF UK

Akademický rok 2019/2020

Hodnotící kritéria závěrečných prací

Závěrečné práce jsou hodnoceny slovně, počtem bodů a navrženým klasifikačním stupněm. Oba hodnotitelé (vedoucí i oponent) vypracují posudek, jehož součástí je bodové hodnocení jednotlivých aspektů práce (v daném bodovém rozpětí a struktuře), návrh klasifikačního stupně a jeho slovní zdůvodnění. Součástí posudku bývají také doporučené otázky k obhajobě.

Bodové rozpětí pro jednotlivé klasifikační stupně je pouze doporučeno, hodnotitel se od něj může v odůvodněných případech odklonit (vysoký odborný či společenský přínos práce může převážit drobné nedostatky, anebo naopak zásadní pochybení v klíčovém aspektu může být natolik závažné, že práce není doporučena k obhajobě i přes jiné nesporné kvality).

Klasifikace navržená v posudcích není pro zkušební komisi Státních závěrečných zkoušek závazná, ta k posudkům sice přihlíží, ale rozhoduje se na základě průběhu obhajoby a vlastního uvážení. I v případě jednoho či obou nedoporučujících posudků může student závěrečnou práci před komisí obhajovat.

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky a odpovídající počet přidělených bodů	Počet bodů
<p>Abstrakt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (východiska, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)? ▪ Koresponduje abstrakt s obsahem práce? ▪ Má abstrakt přiměřený rozsah? <p>(0-5 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení ▪ Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jedna či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovanými poznatky ▪ Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí ▪ Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace 	<p>4</p>
<p>Abstrakt (slovní hodnocení) Abstrakt je přiměřené délky a obsahuje požadované části. Neobsahuje doporučení pro praxi.</p>		
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je zdůvodnění práce uvedené v úvodu logické? ▪ Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný? ▪ Je zvolená literatura aktuální? ▪ Je použitá literatura řádně citována? ▪ Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? ▪ Byl dosavadní výzkum podroben kritice? ▪ Je popsána metoda rešerše? ▪ Jsou využívány přednostně primární zdroje? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená ▪ Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno ▪ Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů ▪ Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná 	<p>5</p>
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury (slovní hodnocení) Metoda rešerše není autorkou DP popsána. Strategie vyhledávání zdrojů zcela chybí. Literatura je uváděna v standardní citační normě. Jsou využity zdroje české i cizojazyčné (celkem 52). Na straně 22 je uvedena citace ve tvaru: „(O, 2018).“.</p>		
<p>Použité metody a logika struktury práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou jasné stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy? ▪ Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám ▪ Dobrá úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům ▪ Velmi dobrá úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi ▪ Výborná úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na 	<p>10</p>

<p>zpracování a analýza dat)?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci? ▪ Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? <p>(0-20 bodů)</p>	<p>vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné</p>	
<p>Použité metody a logika struktury práce (slovní hodnocení)</p> <p>Autorka stanovila na str. 26 cíl diplomové práce, formulovala dílčí cíle. V DP jsou stanoveny hypotézy, a to nevhodně v archaickém tvaru: „<i>Domnívám se.</i>“, nikoli ve tvaru tvrzení. Empirická část DP byla realizována od dubna 2018 do října 2019 ve zdravotnickém zařízení v Libereckém kraji. Popis výzkumného vzorku (str. 31) je nedostatečný. U většiny části chybí třídění.</p>		
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpovídají všechny uvedené informace soudobému stavu poznání? ▪ Neobsahuje práce zavádějící, či dokonce demagogická tvrzení a polopravdy? ▪ Jsou závěry prezentovány srozumitelně? ▪ Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? ▪ Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? ▪ Jsou závěry korektní? ▪ Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení? ▪ Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? ▪ Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků ▪ Dobrá úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek ▪ Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření ▪ Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření 	<p>10</p>
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení)</p> <p>K empirickému šetření bylo celkem využito 28 respondentů. Pro získání dat byly využity následující standardizované dotazníky: MAF, Short from – 36, iADL, HADS. Jejich popis na str. 32 je nedostatečný. Fyzický stav byl hodnocen pomocí přístroje ActiGraph a 6MWT. Získaná data jsou prezentována a popsána v kapitole Výsledky (str. 33-61) ve formě tabulek a grafů (krabicové). Popis tabulek a grafů je nedostatečný, u většiny chybí „legenda“ – vysvětlení využitých zkratk. U testování je v tabulkách dokládáno něco jiného, než je popsáno v textu.</p> <p>Kapitola Diskuse je popsána velmi zjednodušeně. Konfrontace s nalezenými studiemi na dané téma diskuse neobsahuje. Pouze na straně 64 je bez hlubšího propojení uvedena studie ze Švédska a druhá studie identifikovatelná pouze datem vydání. Chybí autorčino zamyšlení „návrhy na zlepšení“ vyjma jedné věty: „<i>Zajímavé výsledky z dotazníků, ActiGraphu a 6MWT bychom určitě získali rok či dva od operace</i>“. Sumarizovaná doporučení pro praxi jsou strohá: „<i>Vytvoření edukačního materiálu v rámci fyzické aktivity</i>“ není vytvořen, „<i>Pozitivní vedení pacientů k pohybu již před a po výkonu – alespoň 30 minut střední intenzity fyzické aktivity 5x týdně</i>“ – jaký druh/typ fyzické aktivity, postup práce s klienty není uveden ani v kapitole Příloha.</p>		

<p>Etické aspekty práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Byly vzaty v úvahu etické otázky související s tématem práce a realizací výzkumu? ▪ Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu? ▪ Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti? ▪ Byla respektována pravidla publikační etiky? ▪ Jaký byl výsledek shody v systém pro odhalování plagiátů (Thesis)? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena ▪ Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu ▪ Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce 	<p>10</p>
<p>Etické aspekty práce (slovní hodnocení) Etické aspekty práce byly dodrženy. S osobními údaji bylo zacházeno citlivě a dle norem. Práce prošla kontrolou systému Thesis pro odhalování plagiátů, shoda v systému vykazuje menší shodu než 5 %.</p>		
<p>Odborný a společenský přínos</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojednává práce aktuální/praktický problém? ▪ Je práce přínosná z hlediska oboru? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem ▪ Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru ▪ Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem 	<p>5</p>
<p>Odborný a společenský přínos (slovní hodnocení) Práce řeší aktuální odborně, ale i společensky významné téma. Výzkum byl bezesporu časově náročný. Data z něj při vhodné interpretaci a propojení do hlubší souvislosti by posloužila k rozvoji oboru. V takto předkládané DP (pojetí a zpracování) je přínos pro praxi minimální.</p>		
<p>Formální úroveň práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje práce všechny klíčové části? ▪ Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? ▪ Je práce logicky uspořádána? ▪ Je práce z formálního hlediska bez chyb? ▪ Má práce dobrou jazykovou úroveň? ▪ Jsou soustavně používány zavedené zkratky? <p>(0-15 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána ▪ Dobrá úroveň – text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu ▪ Velmi dobrá úroveň – práce je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální strukturace textu ▪ Výborná úroveň – práce je napsána na vysoké akademické úrovni 	<p>5</p>
<p>Formální úroveň práce (slovní hodnocení) Rozsah předkládané práce je splněn při požadované dolní hranici – tj. 57 normostran, přičemž poměr teoretické části a praktické části je nevyvážený (15 normostran teorie, 42 praktická část. Obsah DP v určitých kapitolách (teoretická část, diskuse, závěr) není dopodrobna rozpracován (viz níže), jak by se od tohoto typu práce očekávalo. Viditelné nedostatky jsou dále v úpravě textu (chybí zarovnání „do bloku“), které ovlivňuje, že některé názvy kapitol nezačínají na nové stránce (str. 15, 17, 30). Úroveň odborného jazyka je vyhovující. V práci se objevují syntaktické přehmaty (abstrakt) a agramatismy.</p>		

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro diplomové práce
Výborně	100–86
Velmi dobře	85–71
Dobře	70–56

Práci klasifikuji stupněm: **nevyhověla (49 bodů)**

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

Diplomová práce - *Vliv bariatrického výkonu na fyzický a psychický stav pacienta* je aktuálně zvolené téma. Rozsah předkládané práce je splněn při požadované dolní hranici – tj. 57 normostran, přičemž poměr teoretické části a praktické části je nevyvážený (15 normostran teorie, 42 praktická část).

Obsah DP v určitých kapitolách není dopodrobna rozpracován. V teoretické části DP by bylo s výhodou více se věnovat např. následujícím oblastem: počet center bariatrie v ČR, bariatrická poradna – funkce, obecné fungování ambulance, možné využitelné přístupy ke klientům k udržení a snižování váhy po prodělaném chirurgickém výkonu, porovnání se zahraničím; zcela chybí informace o výskytu (statisticky) potencionálních kandidátů na chirurgickou léčbu obezity. Z popisu v teoretické části není jasné, jak se volí adekvátní druh operace, jaká je úspěšnost bariatrické chirurgie. Zcela chybí kapitola komplikace v pooperační době po bariatrickém výkonu, komplikace po propuštění do domácího prostředí. Edukace nemocného je popsána pouze v pooperační době (str. 19), a to příjem potravy a tekutin. Další roviny edukace nejsou zmíněny. Nesouhlasím s autorčiným tvrzením na str. 20 „*Psychologické vyšetření obvykle nepatří mezi základní předoperační vyšetření*“. Existuje řada pracovišť, kde psychologické vyšetření a role psychologa je hlubší a širší – plánovací, edukační, podpurná. Psychologická sekce ČOS ČLS JEP publikovala roku 2013 „Doporučení k psychologickému vyšetření před bariatrickou operací“.

Metoda rešerše není autorkou DP popsána. Strategie vyhledávání zdrojů zcela chybí. Literatura je uváděna v standardní citační normě. Využila zdroje české i cizojazyčné (celkem 52). Na straně 22 je uvedena citace ve tvaru: „(O, 2018).“.

V praktické části práce k empirickému šetření bylo celkem využito 28 respondentů. V DP jsou stanoveny hypotézy, a to nevhodně v archaickém tvaru: „*Domnívám se...*“, nikoli ve tvaru tvrzení. Popis výzkumného vzorku (str. 31) je nedostatečný. U většiny části chybí třídění. Pro získání dat byly využity následující standardizované dotazníky: MAF, Short from – 36, iADL, HADS. Popis jednotlivých dotazníků je nedostatečný. Např. popis a vyhodnocení dotazníku iADL (str. 32, str. 34). Dotazník se skládá z 8 otázek, přičemž muži vyplňují pouze 5, ženy všech 8. Je tedy nutné hodnotit každé pohlaví zvlášť, aby výsledky nebyly zavádějící. To v DP nebylo zohledněno (str. 34). Fyzický stav byl hodnocen pomocí přístroje ActiGraph a 6MWT. Získaná data jsou prezentována a popsána v kapitole Výsledky (str. 33-61) ve formě tabulek a grafů (krabicové). Popis tabulek a grafů je nedostatečný a nejasný, u většiny chybí „legenda“ – vysvětlení využitých zkratk. U testování je v tabulkách dokládáno něco jiného, než je popsáno v textu.

Kapitola Diskuse je popsána velmi zjednodušeně. Konfrontace s nalezenými studiemi na dané téma diskuse neobsahuje. Pouze na straně 64 je bez hlubšího propojení uvedena studie ze Švédska a druhá studie identifikovatelná pouze datem vydání.

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěl/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.

Chybí autorčino zamyšlení „návrhy na zlepšení“ vyjma jedné věty: „*Zajímavé výsledky z dotazníků, ActiGraphu a 6MWT bychom určitě získali rok či dva od operace*“. Sumarizovaná doporučení pro praxi jsou strohá: „*Vytvoření edukačního materiálu v rámci fyzické aktivity*“ není vytvořen, „*Pozitivní vedení pacientů k pohybu již před a po výkonu – alespoň 30 minut střední intenzity fyzické aktivity 5x týdně*“ – jaký druh/typ fyzické aktivity, postup práce s klienty, není uveden ani v kapitole Příloha.

Výzkum byl bezesporu časově náročný. Data z něj při vhodné interpretaci a propojení do hlubší souvislosti by posloužila k rozvoji oboru. V takto předkládané DP (pojetí a zpracování) je přínos pro praxi minimální.

Viditelné nedostatky jsou dále v úpravě textu (chybí zarovnání „do bloku“), které ovlivňuje, že některé názvy kapitol nezačínají na nové stránce (str. 15, 17, 30).

Práci nedoporučuji k obhajobě

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

Jaký je výskyt potencionálních kandidátů na chirurgickou léčbu obezity napříč ČR?

Místo a datum vypracování posudku
Praha 7.6.2020

Podpis oponenta práce
Romana Pucholtová